

ADMINISTRATÍVNOPRÁVNE DÔSLEDKY ÚSTAVNOPRÁVNEJ OCHRANY VÔD¹

ADMINISTRATIVE CONSEQUENCIES OF CONSTITUTIONAL REGULATION OF THE PROTECTION OF WATER

Radomír Jakab

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta

<https://doi.org/10.33542/SIC2019-1-06>

ABSTRAKT

Slovenská republika sa rozhodla chrániť vodné zdroje na jej území formou zákazu prepravy vody cez hranice Slovenskej republiky, pričom daný zákaz bol inkorporovaný do čl. 4 ods. 2 Ústavy SR. Následne táto ústavná norma bola bližšie upravená v podobe zákona, konkrétne zmeny zákona o vodách, t.j. v administratívno-právnom predpise. Cieľom tohto príspevku je analyzovať a posúdiť spôsob, ako aj dôsledky úpravy ústavného zákazu prepravy vôd cez hranice štátu v administratívno-právnych normách; a zároveň poukázať na prípadné nedostatky takejto administratívno-právnej úpravy.

ABSTRACT

The Slovak Republic has decided to protect water resources on its territory by prohibiting the transport of water across the border of the Slovak Republic, while the prohibition being incorporated into Art. 4 ods. 2 of the Constitution of the SR. Subsequently, this constitutional norm was further regulated in the form of an ordinary law, in the form of amendment to the Water Act. The aim of this contribution is to analyze and assess the way and the consequences of the regulation of the constitutional prohibition of transport of water across borders in administrative norms; while pointing to the possible discrepancies of such administrative regulation.

I. ÚVOD

Dňa 1.12.2014 nadobudol účinnosť ústavný zákon č. 306/2014 Z.z. ktorým sa dopĺňa Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov; týmto ústavným zákonom došlo k doplneniu čl. 4 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“). Podľa tohto ustanovenia „preprava vody odobratej z vodných útvarov nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky cez hranice Slovenskej republiky dopravnými prostriedkami alebo potrubím sa zakazuje; zákaz sa nevzťahuje na vodu na osobnú spotrebu, pitnú vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky a prírodnú minerálnu vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky a na poskytnutie humanitárnej pomoci a pomoci v núdzových stavoch. Podrobnosti o podmienkach prepravy vody na osobnú spotrebu a vody na poskytnutie humanitárnej pomoci a pomoci v núdzových stavoch ustanoví zákon.“

¹ Tento príspevok vznikol s podporou a je výstupom riešenia výskumného projektu APVV-16-0362 „Privatizácia trestného práva – hmotnoprávne, procesnoprávne, kriminologické a organizačno-technické aspekty“.

Z daného ustanovenia Ústavy SR je možné vyvodit' všeobecný zákaz prepravy vody odobratej z vodných útvarov nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky cez jej hranice dopravnými prostriedkami alebo potrubím. Podľa dôvodovej správy k návrhu novelizácie Ústavy SR vodnými útvarmi nachádzajúcimi sa na území Slovenskej republiky sa rozumejú všetky zdroje vôd, a to podzemné vody, prírodné minerálne zdroje, prírodné liečivé zdroje, geotermálne vody a tiež povrchové vody, teda vodné toky, vodné nádrže a vodárenské nádrže, kanále, jazerá a pod. Dané ustanovenie Ústavy SR sa teda vzťahuje na všetky kategórie vôd odobraté z vodných útvarov na území Slovenskej republiky.

Podľa čl. 4 ods. 2 druhej a tretej vety Ústavy SR zákaz sa nevzťahuje na vodu na osobnú spotrebu, pitnú vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky a prírodnú minerálnu vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky a na poskytnutie humanitárnej pomoci a pomoci v núdzových stavoch. V danom článku je umožnené stanovovať bližšie podmienky prepravy vo forme zákona iba v prípade vody na osobnú spotrebu, vody na poskytnutie humanitárnej pomoci a pomoci v núdzových stavoch. Tieto podmienky sú tak špecifikované v ust. § 17a zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vodách“).

Vo vzťahu k pitnej vode balenej do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky, ako aj vo vzťahu k prírodnej minerálnej vode balenej do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky je daná celková exempcia zo zákazu prepravy cez hranice. Ide teda o výnimku na prepravu vody spracovanej na území Slovenskej republiky, ktorá je dodávaná do obchodnej siete a na ktorú sa vzťahuje režim čl. 34 a 35 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Táto výnimka sa vzťahuje tak na prepravu vody pre súkromné účely, ako aj pre obchodné účely.

V súvislosti s prijatím danej ústavnej zmeny vyvstali otázky, do akej miery môže členský štát Európskej únie autonómne stanovovať reštrikcie vo vzťahu k uplatňovaniu voľného pohybu tovaru, ktorým, za určitých okolností, voda je. Dokonca, v súvislosti s prijatím danej zmeny Ústavy SR bolo vo vzťahu k Slovenskej republike začaté konanie pre porušenie práva Európskej únie. Limitmi ústavnoprávnej ochrany vôd s prihliadnutím aj na právo Európskej únie som sa zaoberal v rámci môjho príspevku² na medzinárodnej vedeckej konferencii „25. rokov Ústavy Slovenskej republiky – Ústavné dni“ konanej v dňoch 26. a 27.9.2017 v Košiciach.³

Cieľom tohto príspevku je analyzovať a posúdiť spôsob, ako aj dôsledky úpravy ústavného zákazu prepravy vôd cez hranice štátu v administratívno-právnych normách; a zároveň poukázať na prípadné nedostatky takejto administratívno-právnej úpravy.

II. NIE JE ZÁKONNÁ ÚPRAVA REŠTRIKTÍVNEJŠIA AKO ÚPRAVA V ÚSTAVE SR?

Ako bolo vyššie uvedené, zákaz prepravy vody cez hranice štátu je upravený v čl. 4 ods. 2 Ústavy SR. Okrem zákazu, v tomto ustanovení je upravená aj výnimka z tohto zákazu, a to že „zákaz sa nevzťahuje na vodu na osobnú spotrebu, pitnú vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky a prírodnú minerálnu vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky a na poskytnutie humanitárnej pomoci a pomoci v

² JAKAB, R. Ústavnoprávna ochrana vôd a jej limity. In OROSZ, L. GRABOWSKA, S., MAJERČÁK, T. (ed): Ústavné dni - 25. Výročie Ústavy Slovenskej republiky – VI ústavné dni. Košice, UPJŠ v Košiciach, 2018, 349 – 356 s.

³ K tomu tiež BALOG, B.: Ochrana vody ako výzva (aj) pre konštitucionalizmus alebo o tom, ako sa potrubie do ústavy dostalo. In Weyrovy dny právní. Teorie 2016. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2016, ISBN: 978-80-210-9364-6, s. 100 – 118; MASLEN, M.: Právna úprava starostlivosti o vody v Slovenskej republike. Praha: Leges, 2017, ISBN: 978-80-7502-193-9.

núdzových stavoch. Podrobnosti o podmienkach prepravy vody na osobnú spotrebu a vody na poskytnutie humanitárnej pomoci a pomoci v núdzových stavoch ustanoví zákon.“

Ústava SR v tomto ohľade odkazuje na zákonnú úpravu, ktorá bude upravovať podrobnosti o podmienkach prepravy vody na osobnú spotrebu a vody na poskytnutie humanitárnej pomoci a pomoci v núdzových stavoch.“ Táto úprava je v ust. § 17a zákona o vodách. Podľa odseku 1 tohto ustanovenia „Využívanie vody odobratej z vodných útvarov nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky na prepravu dopravnými prostriedkami alebo potrubím cez hranice Slovenskej republiky sa zakazuje okrem prípadov uvedených v odsekoch 2 až 5.“ Podľa znenia ods. 2 tohto ustanovenia „Preprava vody odobratej z vodných útvarov nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky cez hranice Slovenskej republiky je možná len na osobnú spotrebu a na poskytnutie humanitárnej pomoci a pomoci v núdzových stavoch.“

Zákon o vodách v ust. § 17a ods. 1 stanovuje zákaz prepravy vôd cez hranice štátu, pričom tento zákaz je rovnaký, ako v čl. 4 ods. 2 Ústavy SR. V odseku 2 upravuje výnimky z tohto zákazu, a to využitie vody pre osobnú spotrebu a na poskytnutie humanitárnej pomoci a pomoci v núdzových stavoch. V ust. § 17a však nie je upravená výnimka zo zákazu prepravy, a to, že zákaz sa nevzťahuje taktiež na pitnú vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky a prírodnú minerálnu vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky. Takáto výnimka zo zákazu je však upravená v čl. 4 ods. 2 Ústavy SR. Na základe toho je možné konštatovať, že zákonná úprava v ust. § 17a zákona o vodách stanovuje menší rozsah výnimiek zo zákazu prepravy vody cez hranice štátu v porovnaní s úpravou v čl. 4 ods. 2 Ústavy SR. Teda, úprava v ust. § 17a ods. 1 a 2 nie je súladná s čl. 4 ods. 2 Ústavy SR, dokonca je reštriktívnejšia.

III. VZŤAHUJE SA ZÁKONNÁ ÚPRAVA ZÁKAZU PREPRAVY VÔD NA VŠETKY DRUHY VÔD?

Vychádzajúc z dôvodovej správy návrhu ústavného zákona č. 306/2014 Z.z. ústavný zákaz sa mal vzťahovať na všetky kategórie vôd odobratých z vodných útvarov na území Slovenskej republiky. Vodnými útvarmi nachádzajúcimi sa na území Slovenskej republiky sa, podľa dôvodovej správy, rozumejú všetky zdroje vôd, a to podzemné vody, prírodné minerálne zdroje, prírodné liečivé zdroje, geotermálne vody a tiež povrchové vody, teda vodné toky, vodné nádrže a vodárenské nádrže, kanále, jazerá a pod.

V tejto súvislosti vyvstáva otázka, či zákonná úprava reflektuje ústavnú úpravu, t.j. že zákaz sa má vzťahovať na všetky vodné útvary nachádzajúce sa na území Slovenskej republiky, t.j. na všetky kategórie vôd. Ako už bolo uvedené, zákonná úprava je obsiahnutá v ust. § 17a zákona o vodách. Pri hľadaní odpovede na nastolenú otázku je potrebné vziať do úvahy aj znenie ust. § 3 ods. 5 zákona o vodách. Podľa tohto ustanovenia „Na vody, ktoré sú vyhlásené za prírodné liečivé zdroje a za prírodné zdroje minerálnych stolových vôd podľa osobitného predpisu, a na vody, ktoré sú vyhradenými nerastmi podľa osobitného predpisu (ďalej len „osobitné vody“), sa tento zákon vzťahuje, len ak to výslovne ustanovuje.“

Ak sa má ust. § 17a zákona o vodách vzťahovať aj na tzv. osobitné vody, potom je nevyhnutné, aby to bolo explicitne uvedené v zákone o vodách. Je však možné konštatovať, že zákon o vodách výslovne nestanovuje (ani v ustanovení § 17a, ako ani v inom ustanovení), že zákaz prepravy vody podľa ust. § 17a sa vzťahuje aj na osobitné vody, t.j. na vody vyhlásené za prírodné liečivé zdroje a prírodné zdroje minerálnych vôd, ako aj na vody, ktoré sú vyhradenými nerastami.

Na základe toho je možné vyvodiť, že z hľadiska jazykového výkladu zákonná úprava nie je totožná s ústavnou úpravou ani v rozsahu kategórií vôd, na ktoré sa má zákaz prepravy cez hranice štátu vzťahovať. Zákonná úprava je v tomto ohľade užšia, nezohľadňujúca všetky druhy vôd, t.j. nevzťahuje sa na tzv. osobitné vody. Prekonať tento nesúlad je možné iba aplikovaním

ústavne-konformného výkladu podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR, ako aj teleologického výkladu berúc do úvahy vôľu zákonodarcu v intenciách dôvodovej správy. No každopádne, princíp právnej istoty by si vyžadoval, aby právne normy boli dostatočne jasné a určité.

IV. VZŤAHUJE SA ZÁKAZ PREPRAVY AJ NA UŽ POVOLENÉ ODBERY VÔD?

Ďalšou problematickou oblasťou je posúdenie, či zákaz prepravy vôd cez hranice štátu sa vzťahuje aj na také odbery vôd, ktoré už boli povolené v minulosti, a ktoré umožňovali prepravu vôd cez hranice štátu. Ústava SR nemá ustanovenie, ktoré by osobitne riešilo daný prípad (napr. v prechodnom ustanovení). Vychádzajúc z toho je možné konštatovať, že ústavný zákaz sa má vzťahovať na akúkoľvek prepravu vody cez hranice štátu, a to počnúc účinnosťou ústavnej zmeny (1.12.2014), a to bez ohľadu na to, či takáto preprava bola predtým povolená alebo nie.

Na druhej strane, odchýlnu úpravu riešenia vyššie uvedeného problému obsahuje ust. § 80d ods. 3 zákona o vodách. Podľa tohto ustanovenia „Práva a povinnosti vyplývajúce z povolení a rozhodnutí vydaných do 14. januára 2015, ktoré nie sú v súlade so zákonom účinným od 15. januára 2015, je potrebné do 31. decembra 2018 uviesť s ním do súladu, inak povolenia a rozhodnutia strácajú platnosť.“ Podľa tohto ustanovenia, ak na základe predchádzajúceho povolenia alebo rozhodnutia bola povolená preprava vody cez hranice štátu, takúto prepravu je možné naďalej vykonávať až do 31.12.2018. Ak dotedy nebude vykonaná zmena povolenia alebo rozhodnutia, tak strácajú zo zákona platnosť.

Domnievam sa, že ak podľa Ústavy SR nie je možná preprava vody cez hranice štátu počnúc 1.12.2014, zákon nemôže stanoviť neskorší termín uplatňovania tohto zákazu. Zákonná úprava musí byť aj v tomto ohľade v súlade s ústavnou úpravou.

Z rovnakých dôvodov, aké boli uvedené v časti III tohto príspevku, ust. § 80d ods. 3 zákona o vodách by sa z hľadiska jazykového výkladu taktiež nemalo vzťahovať na osobitné vody, keďže absentuje výslovná zmienka, že sa má vzťahovať aj na rozhodnutia a povolenia týkajúce sa osobitných vôd. Aj v tomto prípade je potrebné aplikovať ústavne-konformný výklad na to, aby sa aj toto ustanovenie vzťahovalo na osobitné vody, čo bol aj cieľ zákonodarcu (vychádzajúc z dôvodovej správy k návrhu novely Ústavy SR).

V. JE VYMEDZENIE VÝNIMKY ZO ZÁKAZU PREPRAVY VODY PRE OSOBNÚ SPOTREBU DOSTATOČNE URČITÉ?

Podľa ust. § 17a ods. 3 zákona o vodách „Preprava vody odobratej z vodných útvarov nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky cez hranice Slovenskej republiky na osobnú spotrebu je možná na použitie na pitné účely v objeme najviac 20 litrov na osobu.“ Tým zákonodarca špecifikoval, za akých podmienok je možné uplatniť výnimku zo zákazu prepravy vody cez hranice štátu pre osobnú spotrebu. No v súvislosti s interpretáciou tohto ustanovenia vyvstáva viacero otázok. Vzťahuje sa stanovený limit na jednorazové prekročenie hranice, či aj na viacnásobné? Ak ide o viacnásobné, potom za aké obdobie? Je vhodné limitovať túto výnimku iba pre pitné účely? Akým spôsobom bude kontrolované dodržiavanie uplatňovania tejto výnimky? A akým spôsobom bude sankcionované porušenie tejto výnimky?

Je možné súhlasiť s názorom R. Krála, že „aj keď prevozy vody v objeme 20 litrov na jednu osobu nemusia pôsobiť dramaticky, zákonodarca mohol tieto limity v záujme jasnosti a zrozumiteľnosti spresniť. Navrhovaným riešením by mohlo byť vzťahovanie limitu 20 litrov na osobu (pre pitné účely) na jeden deň aj pri viacnásobnom prekročení štátnej hranice. Takéto riešenie by, v kontexte biologických potrieb jednej osoby na jeden deň, zodpovedalo myšlienke využitia prepravovanej vody na pitné účely. Na druhej strane však, takáto idea naráža na zložitosť a administratívnu náročnosť kontroly dodržiavania takéhoto obmedzenia zo strany

kontrolných orgánov. Táto skutočnosť súvisí aj s faktom, že miera pravidelných, resp. stálych hraničných kontrol na hraničných priechodoch sa v podmienkach Slovenskej republiky našim vstupom do Schengenského priestoru významne obmedzila. Terajšia zákonná úprava je však nejasná a v praxi v podstate nepoužiteľná, nesmerujúca k naplneniu účelu a žiada si precizovanie.⁴ Okrem toho kontrolu by mali vykonávať orgány štátnej vodnej správy v rámci štátneho vodoochranného dozoru⁵; je len ťažko predstaviteľné, aby dokázali personálne zabezpečiť takúto kontrolu po celej dĺžke štátnej hranice.

Okrem množstevného limitu uplatnenie výnimky vyžaduje aj dodržanie účelu využitia vody výlučne na pitné účely. Taktiež sa stotožňujem s názorom R. Krála, že „pod termínom voda na osobnú spotrebu, ktorý okrem vodného zákona používa aj Ústava, by malo byť zahrnuté, okrem využitia vody na pitné účely, aj využitie vody na osobnú hygienu. Takto rozšírené účelové využitie vody na osobnú spotrebu nachádzame aj v dokumentoch medzinárodných organizácií, napr. Organizácie spojených národov⁶.“⁷

A napokon domnievam sa, že aj vyvodzovanie administratívno-právnej zodpovednosti za porušenie podmienok prepravy vody cez hranice štátu pre osobnú spotrebu nie je ideálne nastavené. V ust. § 74 ods. 1 písm. n) zákona o vodách je upravený správny delikt, podľa ktorého „orgán štátnej vodnej správy uloží pokutu právnickej osobe alebo fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorá prepraví vodu odobratú z vodných útvarov nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky cez hranice Slovenskej republiky v rozpore s § 17.“ Podľa ust. § 75 ods. 10 zákona o vodách „pokutu podľa § 74 ods. 1 písm. n) možno uložiť od 33 000 eur do 100 000 eur; súčasne sa zruší povolenie na užívanie vôd.“

Teda, za uvedený správny delikt sú postihnutelné právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia. No porušenie ust. § 17a zákona o vodách nie je vymedzené ako priestupok v rámci ust. § 77 tohto zákona, upravujúceho priestupky na úseku vodného hospodárstva. Teda, porušenie ust. § 17a zákona o vodách nie je sankcionovateľné voči fyzickým osobám (s výnimkou podnikateľov). Pričom nedodržanie limitov prepravovanej vody pre osobnú spotrebu, ako aj jej určenie na pitné účely sa môže (a aj bude) týkať fyzických osôb. Z tohto pohľadu mám za to, že právna úprava nie je dostatočne dôsledná.

VI. ZÁVER

S účinnosťou od 1.12.2014 došlo k doplneniu čl. 4 Ústavy SR o odsek 2 upravujúci zákaz prepravy vody z vodných útvarov na území Slovenskej republiky cez jej hranice, pričom boli stanovené výnimky z tohto zákazu. Táto ústavná norma bola následne detailizovaná v bežnom zákone, konkrétne v ust. § 17a zákona o vodách. No domnievam sa, že zákonodarca nebol dostatočne dôsledný pri prijímaní tejto úpravy.

V prvom rade, v ust. § 17a zákona o vodách je síce zopakovaný (hoci nadbytočne) zákaz prepravy vody, no v ďalšom neboli poskytnuté všetky výnimky, ktoré poskytuje samotná ústava (že zákaz sa nevzťahuje na pitnú vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky a prírodnú minerálnu vodu balenú do spotrebiteľských obalov na území Slovenskej republiky). Z tohto pohľadu je zákonná úprava reštriktívnejšia v porovnaní s ústavnou úpravou.

Okrem toho, podľa ústavnej úpravy sa mal zákaz vzťahovať na všetky kategórie vôd. Zákonodarca pri prijímaní zmeny zákona o vodách (ust. § 17a) nezohľadnil ust. § 3 ods. 5 tohto zákona, podľa ktorého sa zákon o vodách vzťahuje na tzv. osobitné vody iba vtedy, ak to

⁴ KRÁL, R.: Ústavný zákaz vývozu vody cez hranice Slovenskej republiky. In *Justičná revue*, 2016, č. 2, s. 140.

⁵ Bližšie k orgánom štátnej vodnej správy in. TEKELI, J.: 11. Správa vodného hospodárstva. In. TEKELI, J. a kol. *Správne právo hmotné. Osobitná časť*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta. 2017, ISBN: 978-80-8152-561-2, s. 162-163.

⁶ Napr. Rezolúcia Rady Organizácie spojených národov pre ľudské práva č. 15/9 z roku 2010.

⁷ KRÁL, R.: Ústavný zákaz vývozu vody cez hranice Slovenskej republiky. In *Justičná revue*, 2016, č. 2, s. 140.

výslovne stanovuje. No v ust. § 17a zákona, ako ani v inom, nie je uvedené, že ust. § 17a sa má vzťahovať aj na osobitné vody. Formálnym výkladom teda možno dospieť k tomu, že zákonná úprava zákazu prepravy vody cez hranice štátu sa nevzťahuje na osobitné vody. Túto nedôslednosť je možné zhojiť jedine ústavne-konformným výkladom.

Článok 4 ods. 2 Ústavy SR, upravujúci zákaz prepravy vody cez hranice štátu, vstúpil do účinnosti dňa 1.12.2014. Teda počnúc týmto dňom preprava vody cez hranice štátu bola zakázaná. No v ust. § 80d ods. 3 zákona o vodách bolo upravené, že práva a povinnosti vyplývajúce z povolení a rozhodnutí vydaných do 14. januára 2015, ktoré nie sú v súlade so zákonom účinným od 15. januára 2015, je potrebné do 31. decembra 2018 uviesť s ním do súladu; inak také povolenia a rozhodnutia strácajú platnosť.“ Ak sa teda umožnilo, na základe povolení a rozhodnutí dovtedy vydaných, prepravovať vodu mimo územie štátu, bolo možné tak postupovať aj naďalej, najdlhšie do 31. decembra 2018. Inak povedané, podľa čl. 4 ods. 2 Ústavy SR nie je možné prepravovať vodu cez hranice štátu od 1. decembra 2014, no na základe ust. § 80d ods. 3 zákona o vodách bolo možné ju prepravovať až do 31. decembra 2018. Aj v tomto ohľade je možné identifikovať disenzus medzi zákonnou a ústavnou úpravou.

A napokon, aplikačné problémy spôsobuje uplatňovanie výnimky zo zákazu prepravy vody cez hranice štátu pre osobnú spotrebu, ktorú zákonodarca vymedzil v rozsahu 20 litrov a len na pitné účely. Je teda diskutabilné, či množstevný limit sa vzťahuje na jednorazové prekročenie hranice, alebo viacnásobné; ak viacnásobné, tak nie je zrejmé v akom časovom období. Okrem toho, zúženie osobnej spotreby iba na pitné účely tiež nie je vhodné. Problematická je aj možnosť kontrolovateľnosti dodržiavania týchto podmienok z dôvodu absencie stálych kontrol na hraniciach; a obzvlášť ak kontrolu by mali vykonávať orgány štátnej vodnej správy. V súvislosti s uplatnením tejto výnimky je taktiež problematické vyvodzovanie administratívno-právnej zodpovednosti v prípade porušenia stanovených podmienok. Zákon síce vymedzuje správny delikt spočívajúci v porušení ust. § 17a, no toho sa môžu dopustiť len právnické osoby a fyzické osoby – podnikatelia. Porušenie ust. § 17a zákona o vodách nie je však vymedzené ako priestupok, ktorého by sa mohli dopustiť fyzické osoby (aj bez statusu podnikateľ).

Na základe toho je možné konštatovať, že zákonodarca nebol dostatočne dôsledný pri prijímaní zákonnej právnej úpravy, ktorá by bližšie upravovala podmienky uplatnenia výnimiek zo zákazu prepravy vody cez hranice štátu v intenciách čl. 4 Ústavy SR.

KLÚČOVÉ SLOVÁ

ochrana vôd, preprava vody cez hranice štátu

KEY-WORDS

Water protection, transport of water across borders of state

POUŽITÁ LITERATÚRA

1. BALOG, B.: Ochrana vody ako výzva (aj) pre konštitucionalizmus alebo o tom, ako sa potrubie do ústavy dostalo. In *Weyrovy dny právni. Teorie 2016*. Brno: Masarykova univerzita, Právnická fakulta, 2016, ISBN: 978-80-210-9364-6, s. 100 – 118.
2. ČECHMÁNEK, K.: Právo na vodu v politickom a právnom kontexte. In *Justičná revue*, 2015, č. 2, s. 156 -169.
3. JAKAB, R. Ústavnoprávna ochrana vôd a jej limity. In *OROSZ, L. GRABOWSKA, S., MAJERČÁK, T. (ed): Ústavné dni - 25. Výročie Ústavy Slovenskej republiky – VI ústavné dni*. Košice, UPJŠ v Košiciach, 2018, 349 – 356 s.

4. MASLEN, M.: Právna úprava starostlivosti o vody v Slovenskej republike. Praha: Leges, 2017, ISBN: 978-80-7502-193-9, s. 112.
5. KRÁL, R.: Ústavný zákaz vývozu vody cez hranice Slovenskej republiky. In *Justičná revue*, 2016, č. 2, s. 137-147.
6. PALÚŠ, I. Ústava Slovenskej republiky ako základ transformácie spoločnosti a štátu, In: *Acta Iuris Cassoviensia*, Právnická fakulta UPJŠ Košice, 1999.
7. TEKELI, J. a kol. *Správne právo hmotné. Osobitná časť*. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta. 2017, ISBN: 978-80-8152-561-2, s. 294.
8. TOMÁŠEK, M. - TÝČ, V. a kol.: *Právo Evropské unie*; 1. vydanie, Praha: Leges, 2013, ISBN: 978-80-87576-53-3, s. 494.

KONTAKTNÉ ÚDAJE AUTORA

doc. JUDr. Radomír Jakab, PhD.

docent na Katedre ústavného práva a správneho práva

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Právnická fakulta

Kováčska 26, 040 01 Košice, Slovenská republika

E: radomir.jakab@upjs.sk